

“บาท-หยวน” ทางเลือกในการชำระเงินระหว่างไทยกับจีน

(ตอนที่ 2)

พัฒนพงษ์ ภูสุวรรณ

เศรษฐกรอาวุโส

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ

ในบทความตอนที่ 1 ได้กล่าวถึงเรื่อง ยุทธศาสตร์การผลักดันเงินหยวนเป็นสกุลเงินสากลของโลก โดยขับเคลื่อนผ่านการส่งเสริมการค้ากับประเทศต่างๆ พร้อมทั้งสร้างความมั่นใจในระบบการชำระเงินด้วยการจัดทำ Swap Agreement กับประเทศต่างๆ รวมทั้งการทดลองเปิดตลาด Interbank เงินสกุลท้องถิ่นในมณฑลต่างๆ 4 มณฑล ในตอนที่ 2 นี้ จะกล่าวถึงประโยชน์และข้อพึงปฏิบัติของผู้ประกอบการไทยที่ทำการค้ากับจีน

ปัจจุบันจีนเป็นคู่ค้าสำคัญที่สุดของไทย (รวมฮ่องกง) ขณะที่หลักเกณฑ์ในการชำระเงินหยวนก็มีการผ่อนคลายมากขึ้น ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยเกือบทุกธนาคารเปิดให้บริการชำระเงินหยวน/บาท เพื่อการค้าไทย-จีนแล้ว แต่เงินหยวนยังมีบทบาทต่อการค้าและการชำระเงินไทย-จีน ไม่มากนัก เนื่องจากทางการจีนพยายามเปิดเสรีเงินหยวนอย่างระมัดระวังและค่อยเป็นค่อยไป หากจีนผ่อนคลายหลักเกณฑ์ในการใช้เงินหยวนเช่นเดียวกับสกุลเงินสากลอื่นๆ แล้ว จะทำให้ผู้ประกอบการไทยที่ทำการค้ากับจีนหันไปชำระเงินหยวน/บาท เพิ่มขึ้น เนื่องจากจะได้รับประโยชน์ด้านการเพิ่มทางเลือกใหม่ในการชำระเงินระหว่างไทย-จีน เมื่อได้รับเงินหยวน สามารถแลกเปลี่ยนเงินบาทกับเงินหยวนได้โดยตรงไม่ต้องผ่านสกุลเงินที่สาม หรือสามารถฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ในไทยได้ ช่วยลดต้นทุนในการชำระเงินระหว่างกัน ช่วยลดความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน อีกทั้งผู้ประกอบการไทยจะมีอำนาจต่อรองกับผู้ส่งออกจีนที่ทำการค้าด้วยเงินหยวนเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้ส่งออกจีนเป็นเงินหยวนจะได้รับคืนภาษีส่งออกด้วย

อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการไทยที่นำเข้าสินค้าจากจีนโดยตกลงชำระเงินหยวน ยังจำเป็นต้องตรวจสอบคู่ค้าจีนว่าได้รับอนุญาตให้ทำการส่งออกด้วยเงินหยวนหรือไม่ และควรพิจารณาว่าธนาคารพาณิชย์ที่ทำธุรกรรม มีบริการ Forward contract

เงินหยวนหรือไม่ นอกจากนี้ผู้ประกอบการไทยควรเปรียบเทียบอัตราแลกเปลี่ยนเงินหยวน/บาทของธนาคารพาณิชย์ไทยกับธนาคารพาณิชย์ของจีน รวมทั้งควรเปรียบเทียบกับต้นทุนในการชำระเงินสกุลดอลลาร์ สรอ./บาท ด้วย

อย่างไรก็ตามการชำระเงินหยวน/บาทระหว่างไทย-จีน ยังมีปัญหาและอุปสรรค มีดังนี้

1) การนำเข้าสินค้าจากจีนโดยกำหนดราคาเป็นเงินสกุลหยวน ต้องทำการค้ากับผู้ประกอบการจีนที่ได้รับอนุญาตให้ทำการค้าด้วยสกุลเงินหยวนเท่านั้น ไม่สามารถนำเข้าจากบริษัทอื่นๆ ด้วยเงินสกุลหยวนได้

2) มีความล่าช้าในการโอนชำระเงิน เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ไทยบางแห่งต้องส่งรายชื่อคู่ค้าจีนให้ธนาคารพาณิชย์จีนตรวจสอบรายชื่อก่อน ซึ่งต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้น 1-2 วัน

3) มีความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน เนื่องจากธนาคารของไทยหลายแห่ง ยังไม่มีบริการ forward contract เงินหยวน

4) ผู้ประกอบการไทยที่ทำการค้าหลายประเทศ มักจะมีบัญชีเงินดอลลาร์ สรอ. จึงไม่อยากจะเปลี่ยนไปทำการค้าด้วยสกุลเงินอื่นๆ

5) ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีพอ รวมทั้งขาดความชัดเจนในวิธีปฏิบัติของธนาคารต่างๆ ทำให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ของไทยไม่ทราบกฎระเบียบ และวิธีปฏิบัติที่ชัดเจน

ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์ไทยและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจึงควรร่วมกันประชาสัมพันธ์การให้บริการชำระเงินสกุลหยวน/บาท เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการไทยได้ทราบกฎ ระเบียบ รวมทั้งประโยชน์ทั้งในด้านต่างๆ และข้อพึงปฏิบัติ

บทบาทของธนาคารแห่งประเทศไทยในการสนับสนุนการชำระเงิน

เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2554 ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) มีพิธีลงนามความตกลงทวิภาคี เพื่อแลกเปลี่ยนเงินตราสกุลหยวนและบาทกับธนาคารกลางจีน (People's Bank of China: PBC) วงเงิน 70 พันล้านหยวน หรือ 320 พันล้านบาท ความตกลงดังกล่าว จะทำให้ผู้ประกอบการและสถาบันการเงินทั้งสองประเทศ มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนสกุลท้องถิ่นของจีนและไทยได้มากขึ้น การชำระเงินสกุลท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ จะเพิ่มทางเลือกใหม่ในการชำระเงินให้กับผู้ประกอบการไทย ลดการพึ่งพิงเงินดอลลาร์ สรอ.และเงินยูโรที่มีความผันผวนมาก เพิ่มโอกาสทางการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับจีน และช่วยสร้างความเชื่อมั่นในด้านสภาพคล่องเงินหยวนแก่ตลาด นอกจากนี้ยังจะเป็นการช่วยดึงดูดธุรกรรมที่อยู่นอกระบบธนาคารให้เข้ามาอยู่ในระบบธนาคารมากขึ้น และช่วยอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุนระหว่างกัน สำหรับการดำเนินการในด้านอื่นของ ธปท. ในการสนับสนุนการทำธุรกรรมเงินหยวน/บาท เช่น ประสานงานกับธนาคารพาณิชย์ไทยเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการชำระค่าสินค้าและบริการเป็นเงินสกุลหยวน ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ในการทำธุรกรรมเงินหยวนให้แก่ธนาคารพาณิชย์และภาคเอกชน ประสานความสัมพันธ์ระหว่าง ธปท. และ PBC เพื่อเพิ่มช่องทางเลือกให้แก่ผู้ประกอบการที่ทำธุรกรรมกับจีนตอนใต้ รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลต่าง ๆ แลกเปลี่ยนการศึกษาดูงานระหว่างกัน และร่วมมือกับ PBC สนับสนุนให้มีการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนหยวน/บาท โดยตรง บนระบบ China

Foreign Exchange Trade System (CFETS) และเปิดการทำธุรกรรมการค้าเงินหยวน/บาท ผ่านตลาด Interbank ที่เมืองคุนหมิง มณฑลยูนนาน ของจีน โดยมีธนาคารในมณฑลยูนนาน 6 แห่ง และธนาคารพาณิชย์ของไทย 1 แห่ง ร่วมเป็น Market Maker กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนหยวน/บาท และเปิดให้บริการเงินหยวน/บาท

มูลค่าการค้าและการลงทุนระหว่างไทย-จีนที่มีมูลค่าสูงขึ้น จะส่งผลให้การชำระเงินหยวน/บาท เป็นทางเลือกใหม่ที่จะมีบทบาทต่อการค้าและการชำระเงินระหว่างกันมากขึ้น นอกจากนี้เงินหยวนจะทวีความสำคัญเพิ่มขึ้นจนเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการลงทุนทางการเงินระหว่างประเทศ หลังจากนั้นประเทศต่างๆ จะหันมาใช้เงินหยวนเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศตามยุทธศาสตร์ของจีน

เมื่อทราบความสำคัญและแนวโน้มของการใช้เงินหยวนแล้ว ผู้ประกอบการไทยที่ทำการค้ากับจีน จึงควรศึกษาทางเลือกใหม่ในการชำระเงินด้วยเงินหยวน/บาท โดยเปรียบเทียบผลดีผลเสีย เปรียบเทียบต้นทุน และความเสี่ยงในด้านต่างๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการชำระเงินระหว่างไทย-จีน ต่อไป

Contact author:

พัฒน์พงษ์ ภูสุวรรณ
เศรษฐกรอาวุโส ส่วนเศรษฐกิจภาค
ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ
Patanap@bot.or.th

Disclaimer: บทความนี้เป็นความเห็นส่วนตัว จึงไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย